

WYMAGANIA I KRYTERIA OCENIANIA Z JEZYKA POLSKIEGO W KLASIE V

TREŚCI PROGRAMOWE:

Kształcenie literackie i kulturowe:

- podmiot liryczny, epitet, porównanie, rym
- bohater literacki
- tekst informacyjny
- współczesne sposoby komunikowania się
- encyklopedia PWN i Wikipedia
- zasady dobrej recytacji
- wyznaczniki tekstu publicystycznego
- filmowe środki wyrazu, gatunki filmowe, zasady zachowania w kinie, adaptacje
- legenda
- uosobienie
- przysłowie
- mit, mitologia, bogowie olimpijscy
- mitologia w języku
- pytanie retoryczne
- nowela
- puenta, punkt kulminacyjny
- baśń
- ludzie prasy, rodzaje prasy
- ludzie radia, rodzaje audycji radiowych
- powieść fantasty
- bohater główny i bohater drugoplanowy
- rymy dokładne i niedokładne

Kształcenie językowe:

- czasownik, formy nieosobowe czasownika, tryby czasownika
- zasady pisowni cząstki *-by*
- głoska, samogłoska i spółgłoska, spółgłoski miękkie i twarde
- zdrobnienia i zgrubienia
- rzeczownik
- związki wyrazowe, związek główny i poboczny
- zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie, przecinek w zdaniu złożonym
- pisownia małą i wielką literą
- przydawka, dopełnienie, okolicznik
- wielokropek
- pisownia *nie* z różnymi częściami mowy
- zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, wykres zdania pojedynczego
- podmiot i orzeczenie, podmiot szeregowy i podmiot domyślny
- pisownia wyrazów z *ch* i *h*
- przecinek w zdaniu pojedynczym
- związek frazeologiczny
- pisownia *ę* i *ą* w zakończeniach wyrazów
- temat i końcówka, oboczności
- przysłówki, stopniowanie przysłówków
- przymiotnik
- spójnik
- zdanie i równoważnik zdania
- zdanie oznajmujące, pytające i rozkazujące
- pisownia *rz* i *ż*
- wykrzyknik
- przymiotnik, stopniowanie przymiotnika
- liczebnik
- zasady interpunkcyjne dotyczące zapisu dat
- pisownia wyrazów z *ó* i *u*

Tworzenie wypowiedzi:

- opowiadanie twórcze z dialogiem, e-mail, notatka
- redagowanie sprawozdania
- użycie dwukropka w wypowiedzeniu
- dedykacja
- dziennik
- reklama
- dedykacja
- list prywatny
- redagowanie sprawozdania z filmu lub spektaklu
- opis dzieła filmu lub spektaklu
- opowiadanie twórcze i odwórcze
- opis krajobrazu

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY:

Celujący - wymagania wykraczające

- Uczeń samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia.
- Posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretyczno-praktycznych.
  - Nie powiela cudzych poglądów.
  - Osiąga sukcesy w olimpiadach, konkursach języka polskiego.
- Jest czytany.
- Wykonuje prace pisemne na wysokim poziomie - zarówno pod względem treści, jak i formy oraz kompozycji.
- Zachowuje odpowiedni do charakteru pracy styl wypowiedzi - swobodny, barwny, kwiecisty, obrazowy.
- Posługuje się wyszukany, bogatym słownictwem; swobodnie operuje słowem (synonimy, antonimy, słownictwo oceniające).
- Wprowadza różnorodne zdania, bezbłędnie stosuje zasady interpunkcji i ortografii.
- Jest gotów pomagać innym w nauce.

Bardzo dobry - wymagania dopełniające

- Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony przez program nauczania w danej klasie.
- Charakteryzuje się dużą wiedzą z dziedziny literatury i sztuki.
  - Poprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, bez trudu wyraża swe myśli, potrafi wyciągać logiczne wnioski.
  - Pisze samodzielnie wypracowanie na bardzo dobrym poziomie, które charakteryzuje się:
    - zgodnością treści z tematem,
    - zastosowaniem prawidłowej formy wypowiedzi,
    - prawidłową kompozycją,
    - brakiem błędów ortograficznych,
    - spójnością tekstu,
    - nienagannym stylem,
    - starannością.
  - Nie ma trudności z ortografią.
  - Dużo czyta, nie tylko wyznaczone lektury.
  - Bierze aktywny udział w lekcjach.

Dobry - wymagania rozszerzone

- Uczeń opanował materiał programowy w znacznym stopniu.
- Poprawnie wykorzystuje zdobyte wiadomości, samodzielnie wykonuje polecenia nauczyciela.
  - Potrafi wyrażać swe myśli, uzasadniać sądy, wyciągać wnioski.

- Nie robi poważnych błędów ortograficznych, korzysta samodzielnie ze słownika ortograficznego.
  - Redaguje samodzielnie wypracowania o następujących cechach:
    - zgodność z tematem, spójność wypowiedzi, prawidłowa kompozycja, poprawna budowa zdań, brak błędów ortograficznych I stopnia.
  - Zawsze wywiązuje się ze swoich obowiązków
  - Czyta lektury szkolne.

Dostateczny - wymagania podstawowe

- Uczeń opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w minimum programowym.
- Potrafi samodzielnie wykonać zadania o średnim stopniu trudności.
- Zdarza się mu popełniać poważne błędy ortograficzne.
- Pisanie samodzielnie wypracowań nastęcza mu trudności. Jednak prace pisemne powinny być:
  - zgodne z tematem,
  - kompozycja zgodna z ogólnymi zasadami,
  - słownictwo poprawne,
  - zdania przeważnie dobrze zbudowane,
  - styl na ogół poprawny,
  - ortografia - zdarzają się błędy.
- Lektury szkolne czyta niezbyt chętnie albo nie rozumie ich treści.

Dopuszczający - wymagania konieczne

- Posiada niewielki zakres wiadomości, nie opanował nawet minimum programowego, ale braki te nie uniemożliwiają poprawy.
- Wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności.
- Z reguły nie czyta lektur.
- Nie bierze aktywnego udziału w lekcjach.
- Robi dużo błędów ortograficznych.
- Samodzielne wypracowania pisze na bardzo niskim poziomie:
  - dużo błędów ortograficznych,
  - treść słaba, nie zawsze związana z tematem,
  - zdania zbudowane w miarę poprawnie.
- Często nie odrabia zadań domowych.

Niedostateczny

- Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności określonych minimum programowym.
- Braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z danego przedmiotu.
- Jego wypowiedzi ustne i pisemne są nie do przyjęcia.
- W pracach prezentuje niski poziom ortografii.
- Lekceważy swe obowiązki (nie odrabia prac domowych, ucieczki z lekcji).
- Nie czyni nic, aby nadrobić zaległości.